



Anti-poisoning work in the Balkan Peninsula

Jovan Andevski, Vulture Conservation Foundation



CMC COP13, 18th of February 2020



MULTI-SPECIES ACTION PLAN TO CONSERVE AFRICAN-EURASIAN VULTURES (VULTURE MSAP)



CMS Raptors MOU Technical Publication No. 5
CMS Technical Series No. xx



FLYWAY ACTION PLAN FOR THE CONSERVATION OF THE CINEREOUS VULTURE *AEGYPIUS MONACHUS*

CMS Raptors MOU Technical Publication No. 6



3rd DRAFT



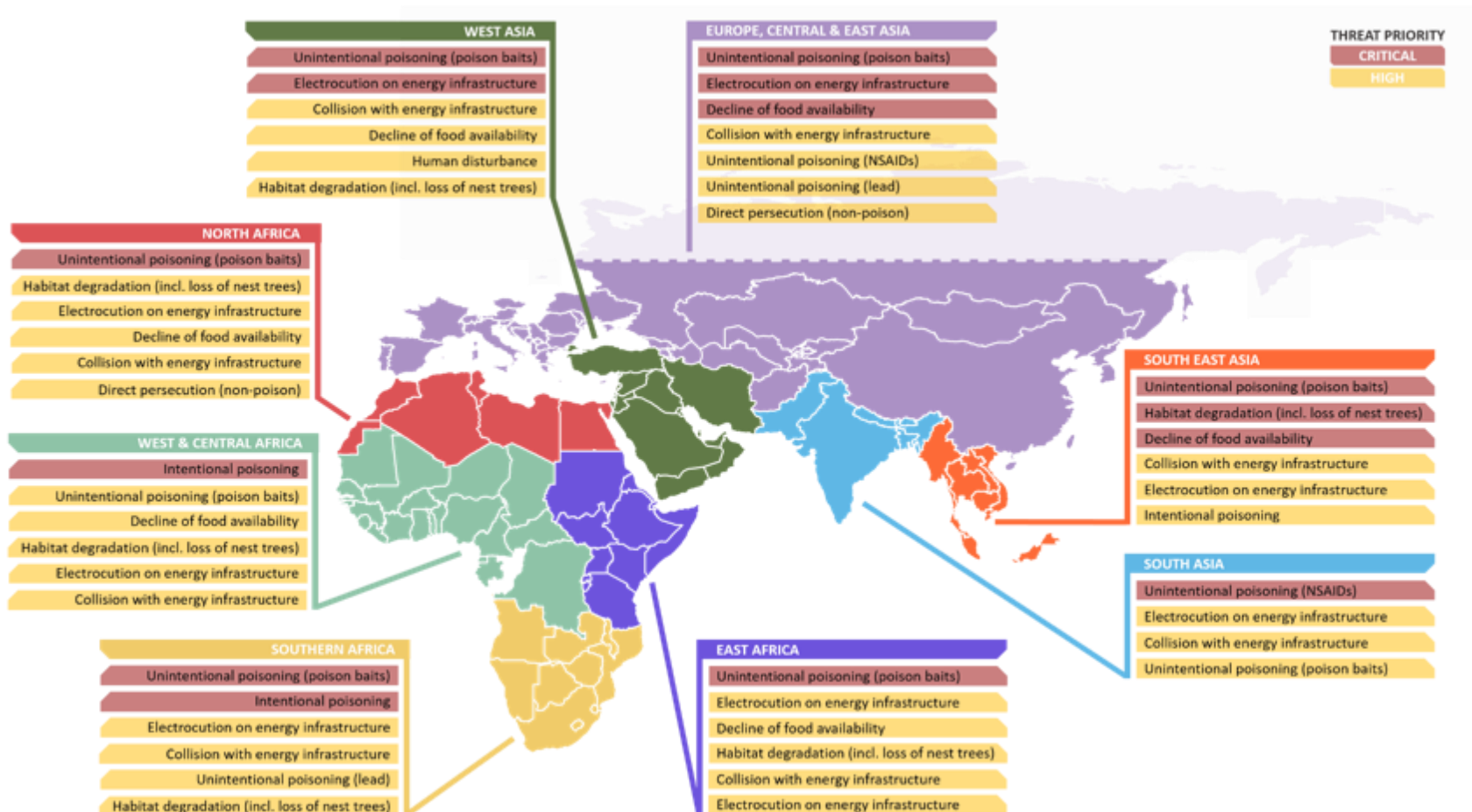
European Species Action Plan for
the Conservation of the Cinereous Vulture
Aegyplus monachus (2018 to 2028)



2017



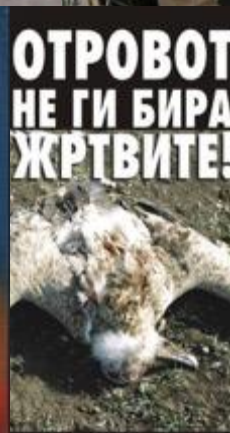
Vultures Threats





Poisoning

Countries/species	Griffon Vulture	Egyptian vulture	Cinereous vulture	Bearded vulture
Albania	EX1996	9	EX	EX
Bosnia and Herzegovina	EX1991	EX1995	EX1910	EX1987
Bulgaria	100	26	EX1993	EX1972
Croatia	110	EX1987	EX1950	EX1910
North Macedonia	12	16	EX2006	EX2006
Greece	25	6	35	EX2004
Crete (Greece)	350			6-7
Serbia	150-170	EX2005	EX1960	EX1954
Total	767	57	35	6-7



LIFE Projects

Vultures Return in Bulgaria



The Return Of The Neophron – Egyptian Vulture New Life



Bright Future for Black Vulture





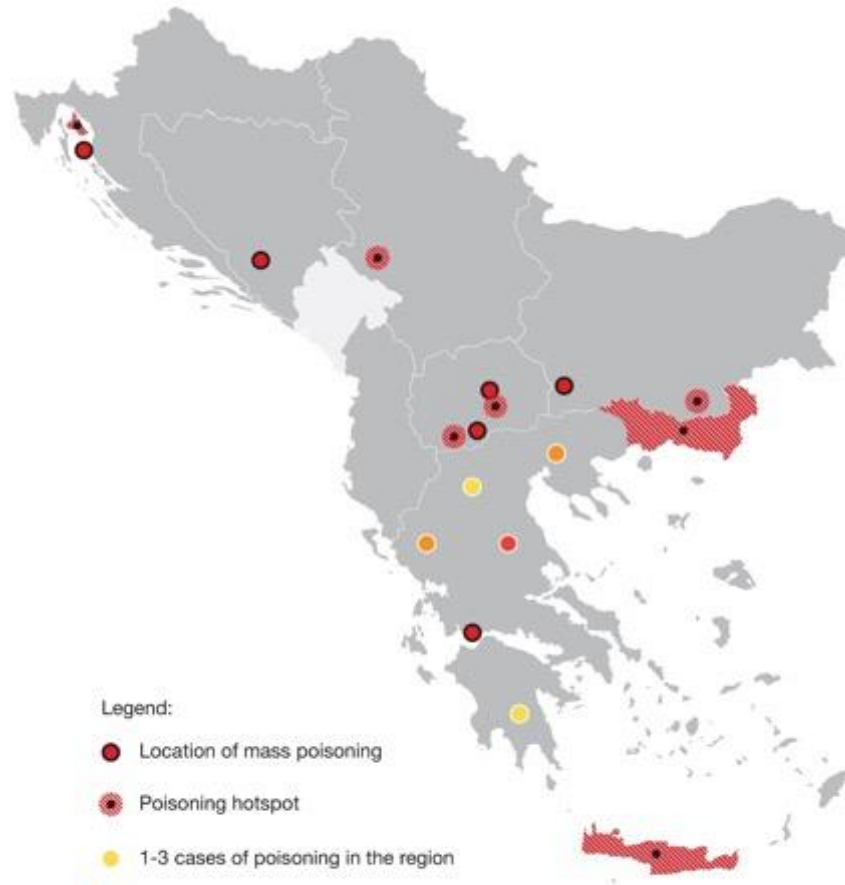
BALKAN ANTI-POISONING PROJECT



Review of the problem of poison use and vulture poisoning in the Balkan Peninsula

Countries:

- Albania
- B&H
- Bulgaria
- Croatia
- Greece
- North Macedonia
- Serbia



Cooperation with:



National Anti-poisoning Working Groups

Albania



North Macedonia



Greece



Croatia



Bosnia and Herzegovina



National Anti-poisoning Road-maps / Strategies



NATIONAL ANTI-POISONING ROAD MAP FOR...

NATIONAL ANTI-POISONING WORKING GROUP



VCF/I. Andevski

December 2018.



National Strategy against the illegal use of poison baits in Greece

Antipoison Task Force

Draft



© HOUT VAKUIS

December 2016

Anti-poisoning campaign



BALKAN ANTI-POISONING PROJECT

**NDAL HELMIMIT TË
KAFSHËVE TË EGRA!**



Anti-poisoning campaign

Η διασπορά και χρήση δηλητηριασμένων ουσιών και δηλητηριασμένων δολωμάτων στο περιβάλλον αποτελεί μία από τις πιο ευρέως διαδεδομένες μεθόδους εξάλειψης των σαρκοφάγων θηλαστικών παγκοσμίως και εξακολουθεί να αποτελεί την πιο σοβαρή απειλή για τους γύπες στα Βαλκάνια αλλά και τον κυριότερο περιοριστικό παράγοντα για την πληθυσμιακή τους ανάκαμψη στην περιοχή. Η πρακτική αυτή οδήγησε στην εξαφάνιση ή την πληθυσμιακή κατάρρευση όλων των γυπών στα Βαλκάνια. Από τα τέσσερα είδη γυπών που απαντούν στην περιοχή, ο Γυπαετός και ο Μαυρόγυπας βρίσκονται πλέον στο χείλος της εξαφάνισης από τα Βαλκάνια. Τα τελευταία 20 χρόνια έχουν εντοπιστεί 465 δηλητηριασμένοι γύπες σε 227 ξεχωριστά περιστατικά.



Ο συνηθέστερος τρόπος δηλητηρίασης άγριων ζώων στην περιοχή των Βαλκανίων είναι η σκόπιμη τοποθέτηση δηλητηριασμένων δολωμάτων (φόδες) με στόχο την εξάλειψη άγριων, αδέσποτων ή και σε ορισμένες περιπτώσεις κατοικίδιων ζώων. Η χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων είναι παράνομη στα Βαλκάνια από τη δεκαετία του '80, αλλά εξακολουθεί να εφαρμόζεται συνήθως από τις τοπικές κοινωνίες ως μια γρήγορη και σχετικά οικονομική «λύση» για την επίλυση συγκρούσεων με φυσικούς θηρευτές (κυρίως τσακάλια και λύκους αλλά και αλεπούδες, αρκούδες κ.λπ.), αδέσποτους και δεσποζόμενους σκύλους και των ζημιών που προκαλούν τα άγρια ζώα στους κτηνοτρόφους, στους αγρότες και τα θηραματικά είδη σε περιοχές όπου ασκείται το κυνήγι.

Η ευρεία χρήση των δηλητηριασμένων δολωμάτων διευκολύνεται επίσης από την ελλιπή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και τη σχετικά εύκολη πρόσβαση σε δηλητηριώδεις ουσίες.

Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες ουσίες για τη δηλητηρίαση άγριων ζώων στα Βαλκάνια είναι τα φυτοφάρμακα και συγκεκριμένα το Carbofuran (55,6%), ακολουθούμενο από το Methomyl (14,8%).



Όρνια και Χρυσαετοί, θύματα του μαζικού περιστατικού δηλητηρίασης στα Στενά του Νέστου, ένα έγκλημα διεθνών διατάσεων που οδήγησε στην κατάρρευση της μεγαλύτερης μέχρι τότε αποικίας Όρνων της ηπειρωτικής Ελλάδας.

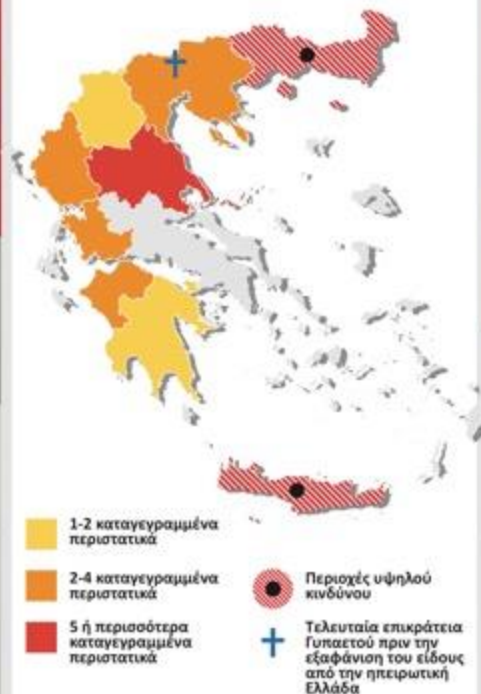
Παρόλο που η χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων έχει απαγορευτεί στην Ελλάδα οριστικά από το 1993, εξακολουθεί να αποτελεί κοινή πρακτική στην ελληνική ύπαιθρο και είναι η κύρια αιτία για τη δραματική πληθυσμιακή μείωση κατά τις τελευταίες δεκαετίες και των τεσσάρων ειδών γυπών που απαντούν στη χώρα, καθώς και άλλων πτωματοφάγων αρπακτικών πουλιών. Ο Γυπαετός έχει αφανιστεί από την ηπειρωτική Ελλάδα και συναντάται πλέον μόνο στην Κρήτη. Η περιοχή εξάπλωσης του Μαυρόγυπα έχει συρρικνωθεί σε μία μόνο μικρή περιοχή στη Θράκη, ενώ ο πληθυσμός του Ασπροπάρη αριθμεί πλέον μόνο 5 αναπαραγωγικά ζευγάρια. Τέλος, παρόλο που το Όρνιο φαίνεται να βρίσκεται σε καλύτερη κατάσταση από τους άλλους γύπες, ο ηπειρωτικός πληθυσμός του έχει καταρρεύσει, με το μεγαλύτερο μέρος του να βρίσκεται στην Κρήτη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το χρονικό διάστημα 2012-2017 έχουν εντοπιστεί στην Ελλάδα δηλητηριασμένα 44 Όρνια, 6 Ασπροπάρηδες και 3 Μαυρόγυπες.

Οι κύριοι λόγοι που οδηγούν στη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων είναι οι ζημιές που προκαλούνται από θηρευτές στο ζωικό κεφάλαιο (π.χ. επιθέσεις λύκων σε κτηνοτροφικά

ζώα ή καταστροφή μελισσιών από αρκούδες), στη φυτική παραγωγή (π.χ. αγριόχοιροι ή ασβοί σε καλλιέργειες), η πίεση που ασκούν στα θηράματα (π.χ. η θήρευση του λαγού από την αλεπού) και οι προσωπικές αντιδικίες μεταξύ χρηστών γης. Επιπλέον, τα δηλητηριασμένα δολώματα στοχεύουν πολύ συχνά στην εξόντωση σκύλων, κυρίως αδέσποτων αλλά και ποιμενικών ή κυνηγετικών, ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης μεταξύ κτηνοτρόφων και κυνηγών.

Κατανομή καταγεγραμμένων περιστατικών δηλητηρίασης γυπών (1998-2018)





MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA





AL



B&H



CR



GR



MK



SR



People







What is next?

BalkanDeToxLIFE LIFE19 GIE/NL/001016



2020-2025

